

Margrete Auken (SF):

»Kan ministeren af- eller bekræfte, at Danmark blokerer for planerne om de såkaldte bløde investeringslån gennem en nordisk fondsdannelse, og i bekræftende fald forklare den danske holdning?«

Begrundelse

Ifølge det for mig oplyste er Danmarks holdning i sagen om nordiske projektinvesteringer blokerende for etablering af et hensigtsmæssigt bistandspolitisk instrument.

Nordiske bløde investeringslån er der betydelig efterspørgsel efter i udviklingslandene. Der er interesse for en sådan ordning i industrien i Norden, og der er etableret et apparat, som med små ændringer kan administrere ordningen (Den Nordiske Investeringsbank). Da udredningerne i sagen for længst foreligger – sagen begyndte i 1983 – og da der er væsentlig politisk interesse i en fællesnordisk markering på det bistandspolitiske område, ikke mindst efter Brundtlandkommissionens rapport, der yderligere styrker grundlaget for den slags bistand, vil jeg gerne have oplyst, om det er rigtigt, at Danmark som det eneste nordiske land ikke kan tilslutte sig en sådan ordning, og have oplyst grunden hertil, hvis det forholder sig sådan.

Denne sag har de andre nordiske regeringer og Nordisk Råd vist stor interesse, og Nordisk Råd følger den fortsat. Det er min hensigt at få sagen drøftet på præsidiet mødet i slutningen af måneden, hvor videre planer for den nordiske indsats i det internationale miljøarbejde er på dagsordenen.

Svar (18/6 87):

Ministeren for nordiske anliggender (Chr. Christensen):

På baggrund af en rekommandation fra Nordisk Råds 1984-session er der foretaget en nordisk udredning af mulighederne for at etablere en ordning med koncessionelle (»bløde«) lån til udviklingslandene. I udredningen opstilles tre alternativer:

1. Udbygget samarbejde mellem eksisterende ordninger (for Danmarks vedkommende den finansielle bistand).
2. Oprettelse af en fælles nordisk lånefond finansieret af bistandsmidler.

3. Kombination af midler fra en sådan lånefond med lån fra Den Nordiske Investeringsbank (blandede kreditter).

De tre alternativer har været genstand for gentagne drøftelser i nordisk regi, og det er korrekt, at der ikke hidtil har kunnet opnås enighed om et af de opstillede tre alternativer. Medens Norge, Sverige og Finland går ind for alternativ 3, dvs. en ordning i Den Nordiske Investeringsbanks regi, har man fra dansk side klart foretrukket et udbygget samarbejde baseret på eksisterende låneordninger (alternativ 1).

Den danske betænkelighed ved den såkaldte NIB-model baserer sig bl.a. på en principiel modstand mod oprettelse af nye bistandsinstitutioner, som ikke resulterer i additionelle bistandsmidler. NIB er som en rent kommerciel institution ikke i dag indrettet på at varetage opgaver af udviklingsbistandsmæssig karakter, og en NIB-model ville derfor forudsætte en administrativ udbygning. En sådan øget administration ville imidlertid ikke blive modsvaret af en forøgelse af den samlede nordiske udviklingsbistand.

Fra dansk side finder vi det også betænkeligt, at NIB-modellen kun vil tilgodese mere velstillede udviklingslande, idet en kombination af bistandsmidler med NIBs kommercielle lån kun ville kunne ydes til lande med en vis kreditværdighed. En satsning udelukkende på sådanne lande forekommer ikke rimelig i lyset af den fattigdomsorientering, som er et grundlæggende princip i dansk bistandspolitik.

Endelig har man fra dansk side fundet det uhensigtsmæssigt med en ordning, som forlods bandt sig til en bestemt samarbejdspartner, nemlig NIB. En koordination af eksisterende låneordninger som foretrukket af Danmark ville ikke udelukke et samarbejde med NIB i konkrete tilfælde, men ville sikre en langt større fleksibilitet og åbne mulighed for et øget samarbejde med andre institutioner som f.eks. Verdensbankgruppen og de regionale udviklingsbanker og -fonde.

Fra dansk side håber man fortsat at kunne nå frem til en fælles nordisk ordning, som tager højde for de danske betænkeligheder. Sagen har endnu ikke været forelagt ressortministrene, dvs. de bistandsansvarlige ministre, og fra dansk side ville man finde det